

ЛІПСЬКИЙ Володимир Іполитович (27. 02(11. 03). 1863, с. Самостріли Рівнен. пов. Волин. губ., нині Корецьк. р-ну Рівнен. обл. — 24. 02. 1937, Одеса) — геоботанік. Доктор ботаніки (1919), академік АН УРСР (1919), член-кореспондент АН СРСР (1928). Премії ім. М. Ахматова РАН (1917), ім. М. Пржевальського Рос. геогр. товариства (1897). Закін. Колегію П. Галаґана (1881), Університет св. Володимира (1886) у Києві, де й працював пом. консерватора Ботан. кабінету, згодом — консерватором Ботан. саду, водночас — асист. *І. Шмальгаузена*. Брав участь у знач. кількості експедицій, зокрема у Середню Азію, Грецію, Італію, Австрію, Францію, Іспанію, Португалію, США, під час яких став відомим не лише як систематик рослин, а також як етнограф, географ, історик. Від 1894 — у Петрогр. ботан. саду (нині С.-Петербург): молодший та ст. консерватор, гол. ботанік, завідувач відділу живих рослин, 1914 — в. о. дир. 1917 переїхав до Житомира. Від 1918 — директор Ботан. саду, від 1920 — чл. правління, 1921 — віце-президент, 1922–28 — президент ВУАН (Київ). 1928–37 — директор, зав. сектору морфології і систематики рослин Одес. ботан. саду. Член Київ. товариства природознавців, Рос. геогр. товариства. Осн. наук. праці присвяч. питанням флористики, систематики, географії рослин, гербар. справі, принципам організації ботан. садів, історії ботаніки. За його методикою почали опрацьовувати гербарні колекції в усіх країнах світу. Вивчав рослинність України, зокрема Сухого лиману поблизу Одеси, поклади торфу та мінерал. радіоактивні джерела в Житомир. і Київ. обл.; водорості акваторії Чорного моря, що дало змогу розпочати виробництво йоду та агар-агару. Описав 4 нових роди, понад 280 видів і внутр.-видових таксонів судин. рослин. Ім'ям Л. названо 56 видів судин.

рослин (астрагал Липського, ковила Липського, тонконіг Липського тощо) і 2 роди (*Lipskyella* Juss., *Lipskya* Nevski), одну з вершин Паміру, перевали, льодовики.

Основні праці

Исследования о флоре Бессарабии // Зап. Киев. об-ва естествоиспытателей. 1889. Т. 10, вып. 2; Гербарий Санкт-Петербургского ботанического сада к концу его 75-летнего существования (1823–1898). С.-Петербург, 1898; Горная Бухара. Результаты трехлетних путешествий в Среднюю Азию в 1896, 1897 и 1899 годах. С.-Петербург, 1902. Ч. 1–2; 1905. Ч. 3; Ботанические сады Мадрида, Лиссабона и Кью: Отчет о заграничной командировке 1905 г. // Тр. С.-Петербур. ботан. сада. 1906. Т. 24; Гербарий Санкт-Петербургского ботанического сада (1823–1908). Юрьев, 1908; Цейлон и его ботанические сады. С.-Петербург, 1911; Северная Америка и ее ботанические сады. Ч. 1. Нью-Йоркский ботанический сад. Петроград, 1915; Ботаничний сад Української академії наук і його завдання // Ювіл. зб. на пошану академік Д. Багалія. К., 1927; Краткий отчет о ботанических исследованиях Сухого лимана (1927) // Тр. Озер. комиссии, состоящей при ВУАН. 1928. Вып. 1; Йод и агар-агар из водорослей Черного моря // Докл. АН СССР. 1932. № 3.

Рекомендована література

1. Бордзіловський Є. І. В. І. Липський: [Некролог] // ЖІБ. 1937. № 13–14;
2. Барбарич А. І. Володимир Іполитович Липський. К., 1958;
3. Владимир Ипполитович Липский (1863–1937): Биобиблиогр. указ. О., 1981;
4. Доброчаева Д. Н., Мокрицкий Г. П. Владимир Ипполитович Липский. К., 1991;
5. Мельник В. І. Наукова спадщина академіка В. І. Липського – національне надбання України // Інтродукція рослин. 2013. № 3;
6. Крецул Н. І., Федорончук М. М. Володимир Іполитович Липський (До 150-річчя від дня народж.) // УБОЖ. 2013. Т. 70, № 1;
7. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожний А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984;
8. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко

Бібліографічний опис:

Липський Володимир Іполитович / Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54778>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).